

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Наукові та інноваційні завдання й проблеми цивільної безпеки»

Ступінь освіти	Доктор філософії
Спеціальності	К10 Цивільна безпека.
Тривалість викладання	1,2-й семестр
Заняття:	2 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	-
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4990>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Наукові та інноваційні завдання й проблеми цивільної безпеки»

Інформація про викладачів:

	Голінько Василь Іванович (лекції) Завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки, професор, доктор технічних наук
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/golinkovi/
	E-mail: holinko.v.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Наукові та інноваційні завдання й проблеми цивільної безпеки – обов’язкова дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх докторів філософії необхідних в їхній подальшій професійній діяльності компетентностей та навичок щодо для прийняття обґрунтованих рішень в галузі цивільної безпеки.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування компетентностей та навичок щодо вирішення наявних проблем в галузі цивільної безпеки, уміння приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, лідерських якостей на посаді керівника, знання міжнародних норм і законодавства України у сфері цивільної безпеки.

Завдання курсу:

Після вивчення навчальної дисципліни «Наукові та інноваційні завдання й проблеми цивільної безпеки» аспіранти мають бути здатними здійснювати критичний аналіз, оцінку й синтез нових та складних ідей в галузі цивільної безпеки, ідентифікувати, формулювати та вирішувати актуальні наукові та прикладні проблеми, планувати, організовувати, проводити

наукові дослідження в галузі цивільної безпеки та впроваджувати їх результати, продукувати нові ідеї, приймати та реалізовувати науково-обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

3. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни аспірант зможе:

- знати основні положення законодавства та нормативно-правових актів з питань цивільної безпеки та використовувати їх в своїй діяльності
- знати історію розвитку та сучасний стан наукових знань та використовувати цю інформацію в процесі виконання досліджень за тематикою дисертаційної роботи
- знати основні завдання, проблеми, напрями розвитку цивільної безпеки та використовувати цю інформацію про при виборі тематики наукових досліджень.
- розробляти плани та проекти виконання наукових досліджень з питань цивільної безпеки

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку, %
ЛЕКЦІЇ	100
Законодавче та правове регулювання цивільної безпеки	
Тема 1. Нормативно-правові акти з цивільної безпеки: визначення, основні вимоги та ознаки	
Тема 2. Міжнародне співробітництво України у галузі цивільного захисту, програма «Партнерство заради миру»	
<i>Тестова робота за розділом 1</i>	10
Історія розвитку, сучасний стан та напрями вдосконалення системи управління охороною праці	
Тема 1. Система управління охороною праці як сукупність об'єкта та суб'єкта управління.	
Тема 2. Проблеми управління охороною праці на державному та регіональному рівні.	
<i>Тестова робота за розділом 2</i>	10
Історія становлення та стан наукових досліджень стосовно виконання спеціальних функцій і завдань управління охороною праці	
Тема 1. Професійний добір.	
<i>Тестова робота за розділом 3</i>	10
Історія розвитку, сучасний стан та напрями вдосконалення системи управління цивільним захистом	
Тема 1. Організаційні та правові основи захисту. Єдина державна система цивільного захисту. Структура системи. Ієрархічні рівні системи	
<i>Тестова робота за розділом 4</i>	10
Основні наукові завдання та проблеми охорони праці	
Тема 1. Основні наукові завдання та проблеми в сфері безпеки	
<i>Тестова робота за розділом 5</i>	10
Наукові завдання та проблеми в сфері цивільного захисту	
Тема 1. Проблеми забезпечення стійкості функціонування об'єктів. Стійкість функціонування промислового підприємства в надзвичайних	

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку, %
ситуаціях. Стійкість технологічної (технічної) системи. Втрата стійкості функціонування	
Тема 2. Аналіз державної політики та її адаптація відповідно сучасних глобальних і регіональних викликів, з метою забезпечення стійкості надання критично важливих функцій та послуг для населення	
<i>Тестова робота за розділом 6</i>	10
Основні наукові завдання та проблеми розробки сучасних високоефективних засобів індивідуального захисту	
Тема 1. Сучасний стан та характеристика наявних засобів індивідуального захисту працюючих	
<i>Тестова робота за розділом 7</i>	10
Автономність та відповідальність аспіранта при виборі тематики наукових досліджень	
Тема 1. Поняття автономності та відповідальності. Автономність і відповідальність як здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності.	
Тема 2. Процес прийняття рішень. Складності, які виникають в процесі прийняття рішень в непередбачуваних ситуаціях.	
<i>Тестова робота за розділом 8</i>	10
Планування наукових досліджень з питань цивільної безпеки	
Тема 1. Планування як процес визначення цілей і завдань на певну перспективу та вибір оптимального шляху їх досягнення й ресурсного забезпечення	
Тема 2. Вимоги до планування заходів для запобігання надзвичайних ситуацій та мінімізації їх можливих наслідків: реальність, цілеспрямованість, конкретність	
<i>Тестова робота за розділом 9</i>	10
Сучасні виклики та пріоритети забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури	
Тема 1. Шляхи підвищення стійкості функціонування об'єктів критичної інфраструктури при надзвичайних ситуаціях.	
Тема 2. Основні напрями підвищення стійкості об'єктів критичної інфраструктури на територіальному рівні та об'єктах господарювання в умовах реорганізації органів місцевого самоврядування	
<i>Тестова робота за розділом 10</i>	10
<i>Тестова робота за розділами 1 -10</i>	100
Загальна кількість	100

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Використовується сучасне комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки, з доступом через браузер Google Chrome до інтернет-ресурсів, офіційних сайтів з законодавчих та нормативно-правових актів з цивільної безпеки, бібліотека (ауд. 1/7) з архівом періодичних видань що стосуються нормативних актів з цивільної безпеки.

Програмне забезпечення: MS Office 365, у тому числі активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one), використання дистанційної платформи Moodle (<https://do.nmu.org.ua/>).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі **поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП». Ліквідація академічною заборгованості проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає тестові та практичні запитання.

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі тестової контрольної роботи. Загалом за роботу отримується **максимум 100 балів**, тобто 60% від оцінки за дисципліну.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
100	0	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання**.

Екзамен проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **50 тестових завдань** з чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 2 бал (разом **100 балів**) причому:

- 100 балів – відповідність еталону;
- 50-90 балів – відповідність еталону з незначними помилками;
- 10-50 балів – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 10 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за тестові завдання та завдання з практичної частини додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату

(відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" (<https://cutt.ly/IBesJEc>).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на корпоративну е-пошту НТУ «ДП» або в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку.

Ліквідація академічної заборгованості з навчальної дисципліни відбувається відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Regulations_on_evaluation_of_educational_results.pdf

Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни, коли студент отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби студента виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять. З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «команди» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації Навчально-наукового інституту природокористування.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Голінько В.І. Управління безпекою в професійній діяльності. Навчальний посібник. – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. – 157 с.
2. Голінько В.І. Соціально-економічний моніторинг умов праці. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2017. – 150 с.

3. Голінько В.І. Моніторинг умов праці [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.І. Голінько, С.І. Чеберячко, О.О. Яворська. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 263 с.
4. Охорона праці [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 283 с
5. Державна система цивільного захисту: навч. посіб. / М. М. Кулешов, В. П. Садковий, В. В. Тютюник. – Х.: НУЦЗУ, 2020. – 232 с.

Допоміжні

1. Голінько В.І., Третьякова Л.Д., Чеберячко С.І. Проектування засобів індивідуального захисту працюючих. Навчальний посібник. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2017. – 181 с.
2. Застосування засобів індивідуального захисту органів слуху: Монографія. / В.І. Голінько, В.Є. Колеснік, С.І. Чеберячко, О.О. Яворська – Державний ВНЗ «НГУ», 2017. – 89 с.
3. Голінько В.І., Чеберячко С.І., Дерюгін О.В. Ергономічний аналіз умов праці. Навчальний посібник. - Дніпро: Середняк Т.К., 2018. – 200 с.

Інформаційні ресурси

1. http://www.dsp.gov.ua	- Офіційний сайт Держпраці України.
2. http://www.mon.gov.ua	- Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. http://www.dsns.gov.ua	- Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.